Oktober 2026

MESEČNI PREGLED TRGOV

Velika rotacija na Wall Streetu

UVOD

Oktober se je začel z rekordi in končal z rotacijo, kakršne Wall Street ni videl že dolgo. S&P 500 in Nasdaq 100 sta 6. oktobra dosegla nova vrhova, nato pa so dvomi o donosnosti vlaganj v umetno inteligenco Nasdaq 100 potisnili za 6,65 % navzdol, medtem ko so defenzivni sektorji pridobili okoli 10 %. Makro slika ni pomagala: ameriška inflacija je septembra pospešila na 3,7 %, gospodarstvo pa je v tretjem četrtletju zraslo za 3,4 %, zaradi česar trgi računajo na nov dvig obrestnih mer decembra. Brent je pri 113,43 USD mesec končal 9,56 % višje, srebro pa je izgubilo 18,01 % in padlo pod 50 USD. Bitcoin je izgubil 7,32 %, ob koncu meseca pa ga je dodatno pretresla rekordna kraja na borzi Binance. Oktober je pokazal, da trg, ki ga nosi ena sama zgodba, ob prvem dvomu vanjo hitro zamenja vodilne.

MAKROEKONOMIJA

V ZDA je oktober prinesel slabši trg dela in višjo inflacijo. Septembrsko poročilo o zaposlovanju (NFP), objavljeno 2. oktobra, je pokazalo le 29.000 novih delovnih mest, precej manj od pričakovanih 84.000, brezposelnost pa se je zvišala na 4,2 %; julij in avgust sta bila skupno popravljena navzdol za 60.000 mest. Septembrski CPI, objavljen 14. oktobra, je pokazal pospešek letne inflacije s 3,4 % na 3,7 % in 0,6-odstotni mesečni skok, pri čemer je bencin, letno dražji za 34,2 %, prispeval več kot polovico mesečne rasti. Jedrna inflacija je zrasla na 2,6 %, kar nakazuje, da se energetski šok počasi prenaša tudi v širše cene. FOMC je 28. oktobra obrestno mero pustil v razponu 3,75–4,00 %, a z glasovi 10 proti 2: guvernerka Lisa Cook, ki je s tem prvič glasovala proti večini, in Beth Hammack sta zahtevali zvišanje za četrt odstotne točke. Odbor je zapisal, da bo pred naslednjim korakom počakal na več podatkov. Dan kasneje je prva ocena BDP pokazala 3,4-odstotno anualizirano rast v tretjem četrtletju, jedrni PCE pa se je za september zvišal na 3,1 %.

V Evropi je Eurostat 16. oktobra septembrsko inflacijo evroobmočja potrdil pri 3,8 %, kar je največ od septembra 2023, cene energije pa so bile letno višje za 18,8 %. ECB je 29. oktobra depozitno obrestno mero pustila pri 2,50 %, potem ko je svet dvig obravnaval in zavrnil, Christine Lagarde pa je napovedala, da bo funkcijo zapustila 7. februarja 2027, skoraj devet mesecev pred iztekom mandata. Gospodarstvo evroobmočja je po prvi oceni v tretjem četrtletju zraslo za 0,4 % (letno 1,3 %), pri čemer se je Francija skrčila za 0,1 %. Nemčija je 30. oktobra objavila bliskovito oktobrsko inflacijo pri 2,8 %, z jedrno inflacijo pri 2,1 %.

DELNIŠKI TRGI

S&P 500 je 6. oktobra s 7.818,93 točke postavil nov rekord, nato pa mesec končal z 0,93-odstotnim padcem pri 7.580,07 točke. Nasdaq 100 je istega dne dosegel rekordnih 31.224,47 točke, a je oktober sklenil 6,65 % nižje, kar je njegov najslabši mesec od marca 2025; od vrha ga je ločilo že 9,1 %, korak od uradne korekcije. Dow Jones je ob tem pridobil 1,70 %, Russell 2000 pa 0,54 %.

Vlagatelji so začeli dvomiti, ali se bodo velikanske naložbe tehnoloških velikanov v umetno inteligenco povrnile, dodaten udarec pa je 30. oktobra prinesel Intel, ki je po šibki napovedi v enem dnevu izgubil 28,6 %, v celem mesecu pa 45,3 %. Alphabet je izgubil 18,7 %, AMD 17,5 %, Meta 15,2 % in Nvidia 10,4 %. Tehnologija (XLK) je s padcem za 8,30 % zabeležila najslabši mesec od marca 2025, energetika (XLE) pa je pridobila 13,85 %, osnovne dobrine (XLP) 10,94 %, komunalne storitve (XLU) 10,12 % in zdravstvo (XLV) 9,77 %. Donosnost desetletne ameriške obveznice je padla s 5,29 % na okoli 4,98 %. STOXX Europe 600 je pridobil 1,87 %, Nikkei 225 je izgubil 5,19 %, VIX pa je zrasel za 18,85 % na 19,42 točke. Vprašanje za zadnja dva meseca leta je, ali gre za zdravo rotacijo ali za začetek širšega umika iz zgodbe o umetni inteligenci.

SUROVINE

Surovinski trgi so bili oktobra razdeljeni na dva tabora: nafta je ostala v primežu bližnjevzhodnega konflikta, na plemenite kovine pa so pritiskala pričakovanja novega dviga obrestnih mer in prodaje za pokrivanje izgub na borzi.

Zlato je mesec odprlo pri približno 4.190 USD in ga zaključilo okoli 3.900 USD, kar pomeni 6,87-odstotni padec, najslabši mesec od junija in najnižjo zaključno ceno od začetka oktobra 2025. Pričakovanja decembrskega dviga obrestne mere so zmanjšala privlačnost kovine brez obresti, del vlagateljev pa je zlato prodajal za gotovino ob izgubah pri tehnoloških delnicah. Srebro je z večjo mero nihajnosti izgubilo 18,01 % in prvič po novembru 2025 zaključilo pod 50 USD.

Brent je pridobil 9,56 % in mesec končal pri 113,43 USD, 23. oktobra pa je s 116,72 USD dosegel najvišji zaključek od 29. aprila, potem ko so napadi na tankerje v Ožini Hormuz in na savdske rafinerije ponovno zmanjšali pretok nafte iz regije. Zemeljski plin je izgubil 4,23 %.

Baker je z 1,17-odstotnim padcem ostal blizu septembrskih ravni. Za dolgoročne vlagatelje surovine ostajajo pomemben del diverzificiranega portfelja.

KRIPTOVALUTE

Bitcoin je oktober odprl pri približno 83.554 USD in ga zaključil pri 77.435 USD, kar pomeni 7,32-odstotni padec, najslabši mesec od junija in konec trimesečnega niza rasti.

Na začetku meseca je bitcoin 4. oktobra dosegel lokalni vrh pri približno 86.500 USD, tik pod septembrskim odporom med 86.600 in 87.400 USD, a ga ni uspel prebiti. Sledil je postopen umik, ki so ga poganjali odlivi iz ameriških borzno trgovanih skladov (ETF) na bitcoin, 22. oktobra v višini 635,6 milijona USD, kar je bil največji enodnevni odliv od junija. Ob sočasni razprodaji tehnoloških delnic se je bitcoin konec meseca spustil do psihološko pomembnih 80.000 USD, kjer se je nekaj dni še držal. Podporo je prebil 29. oktobra, ko je borza Binance utrpela največjo krajo v zgodovini kriptovalut: napadalci, ki jih analitiki TRM Labs povezujejo s Severno Korejo, so odtujili za okoli 6,3 milijarde USD sredstev, med njimi približno 18.270 bitcoinov. Binance je začasno ustavil vplačila in izplačila ter obljubil, da bo krila vse izgube, bitcoin pa je 30. oktobra zaključil na mesečnem dnu pri približno 77.200 USD.

Tehnično gledano se je struktura trga oktobra poslabšala: neuspeh pri odporu okoli 87.000 USD je prinesel prvi nižji vrh po poletju, raven 80.000 USD, ki je septembra delovala kot podpora, pa je izgubljena. Naslednja pomembna podpora je septembrsko dno pri približno 75.600 USD, katerega preboj bi pomenil tudi prvo nižje dno.

Ključno vprašanje ostaja, ali bo bitcoin ob umirjanju razmer okoli Binance ponovno osvojil raven 80.000 USD ali pa bo nadaljeval pot proti septembrskemu dnu pri 75.600 USD.